

Stockholm den 3 oktober 2025

R-2025/2056

Till Finansdepartementet

Fi2025/01687

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 5 september 2025 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian Tillfälligt sänkt mervärdesskatt på livsmedel.

Sammanfattning

Advokatsamfundet har i huvudsak inget att erinra mot förslaget i sig, men önskar framhålla följande inför det fortsatta utredningsarbetet.

Synpunkter

Inledningsvis kan det konstateras att förslaget inte innebär någon regelförenkling, utan tvärtom medför en ökad regelbörda för företag som redan idag brottas med gränsdragningsfrågor när det gäller skattesatser. Förslaget innefattar istället en inneboende risk för att det uppstår tillämpnings- och kontrollproblem i samband med att mervärdesskatten för livsmedel (vilket inkluderar s.k. hämtmat) ska redovisas med en ny skattesats i samband med sänkningen. Detsamma gäller själva arbetet med att verkställa förändringen rent praktiskt. Den problematiken kommer också att aktualiseras i samband med den planerade höjningen den 31 december 2027, i samband med att skattesatsen ska återgå till 12 procent. Den återgången riskerar också leda till svårigheter i samband med ett verkställande, då den kan upplevas negativ i den allmänna opinionen.

Genom att återinföra olika skattesatser för livsmedel och hämtmat i förhållande till restaurang- och cateringstjänster, aktualiseras också på nytt de gränsdragningsproblem som förelåg innan år 2012. Härutöver noteras att restaurang- och cateringföretag under den tillfälliga perioden ska tillämpa tre skattesatser om man tillhandahåller spritdrycker, vin och starköl tillsammans med mat samt hämtmat.

I konsekvensanalysen hänvisas till att en sänkning av mervärdesskatten bidragit till stora prisgenomslag i Polen och Portugal för livsmedelspriserna. Advokatsamfundet noterar att Svenskt Näringsliv¹, i samband med pandemin, lyfte fram rapporter från Tyskland och Finland, som indikerar att en tillfällig sänkning av mervärdesskatten får litet eller inget prisgenomslag, bl.a. på grund av att det är kostsamt för företagen att hantera en tillfällig skattesänkning – bl.a. i och med att varor ska skyltas om, kassasystem och affärssystem måste omprogrammeras. Att en tillfällig förändring av skattesatsen är kostsam visas inte minst utifrån konsekvensanalysen, som indikerar en uppskattad kostnad om ca 0,3 miljarder kronor årligen 2026–2027 för företag inom restaurangbranschen. Någon motsvarande uppskattning av ökade administrativa kostnader för övriga företag, som påverkas av den tillfälliga sänkningen, kan inte utläsas av konsekvensanalysen.

Utifrån ovanstående är det önskvärt att konsekvensanalysen kompletteras, dels med en uppskattning av de administrativa kostnader som andra företag än restaurangbranschen kan förväntas drabbas av samt en utförligare analys över hur detta kan påverka prisgenomslaget, dels att de risker som en tillfällig förändring av mervärdesskatten kan förväntas medföra, bl.a. i form av tillämpnings- och kontrollproblem, belyses på ett utförligare sätt. Det är också viktigt att utredningen har tillfredställande underlag för att den tillfälliga momssänkningen faktiskt kommer att leda till en prissänkning hos kund, givet att syftet med lagförslaget är att stötta hushållens ekonomi.

¹ Fokus på skatterna, Anders Ydstedt, publicerad 22 september 2020, *Tillfälliga momssänkningar som krisåtgärd?* https://www.svensktnaringsliv.se/blogg/fokus-pa-skatterna/tillfalliga-momssankningar-som-krisatgard_1177077.html.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander